

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA SOCIOLOGIJA V LETU 2016

Poročilo DPK SM za sociologijo

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz sociologije – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016.....	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	18
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	20
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	21
5.1	Zunanje ocenjevanje	21
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	21
6	Povzetek	22
6.1	Ocena uspeha kandidatov	22
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	22
6.3	Druge ugotovitve	23

Avtorici:

mag. Mirjam Počkar, glavna ocenjevalka za sociologijo

dr. Marina Tavčar Krajnc, predsednica DPK SM za sociologijo

Poročilo je potrdila DPK SM za sociologijo na svoji 1. korespondenčni seji 29.-30. 09. 2016.

Ljubljana, november 2016

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno matura (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

Okrajšava: kandidati PM.

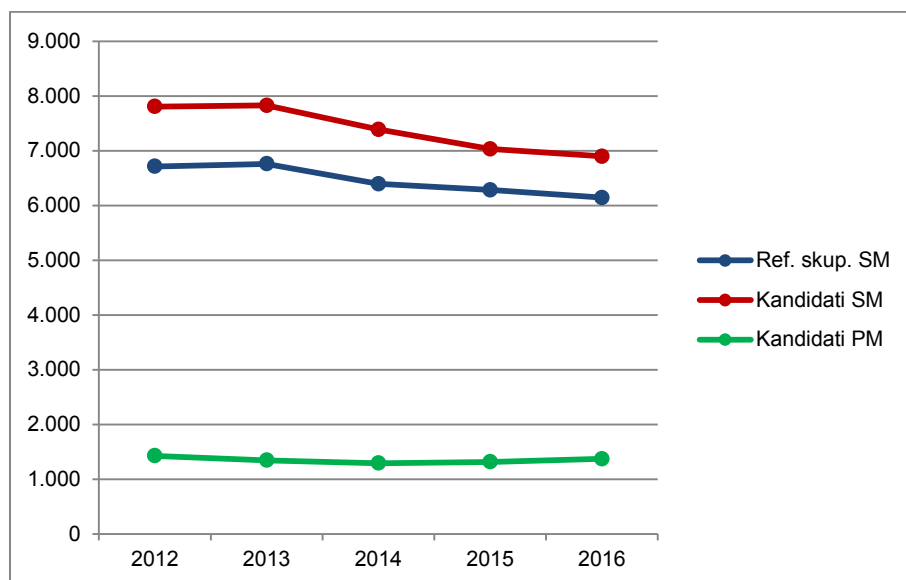
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2012 do 2016. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2012–2016

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2012	6.715	7.808	1.428
2013	6.759	7.826	1.346
2014	6.396	7.389	1.294
2015	6.283	7.033	1.317
2016	6.145	6.899	1.373

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2012–2016



Vir: Državni izpitni center 2016

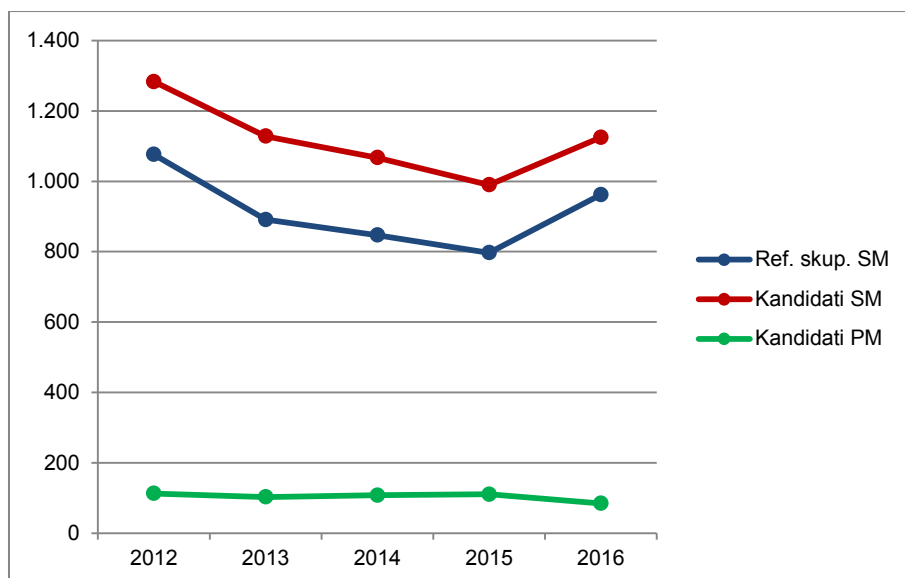
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz sociologije – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali sociologijo v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2012 do 2016. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz sociologije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2012–2016

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2012	1.076	1.283	113
2013	891	1.128	103
2014	847	1.067	108
2015	797	990	111
2016	962	1.125	85

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz sociologije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2012–2016



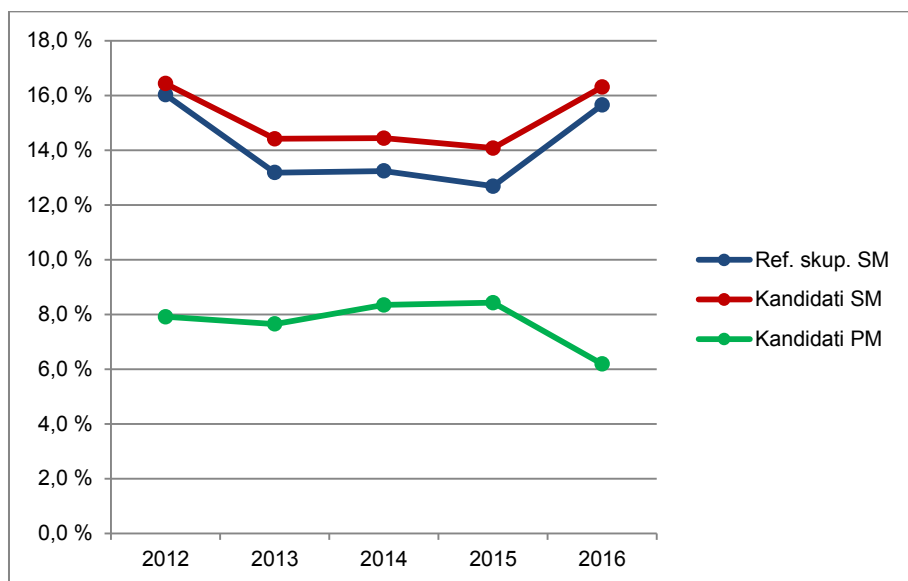
Vir: Državni izpitni center 2016

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali sociologijo (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2012 do 2016 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz sociologije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2012–2016

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2012	16,0 %	16,4 %	7,9 %
2013	13,2 %	14,4 %	7,7 %
2014	13,2 %	14,4 %	8,3 %
2015	12,7 %	14,1 %	8,4 %
2016	15,7 %	16,3 %	6,2 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz sociologije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2012–2016



Vir: Državni izpitni center 2016

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016

	Število	Delež
Splošna gimnazija	812	67,1 %
Klasična gimnazija	31	2,6 %
Gimnazija	843	69,7 %
Tehniška gimnazija	18	1,5 %
Ekonomska gimnazija	79	6,5 %
Umetniška gimnazija	22	1,8 %
Strokovna gimnazija	119	9,8 %
Ref. skup. SM	962	79,5 %
Ostali SM	163	13,5 %
Kandidati SM	1.125	93,0 %
Kandidati PM	85	7,0 %

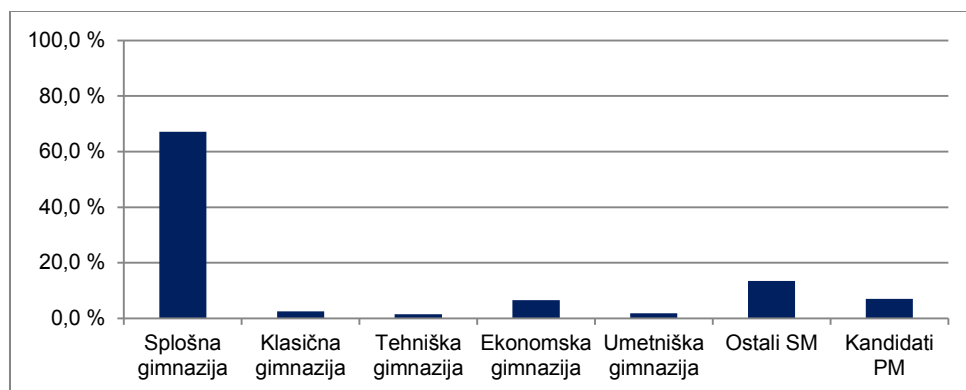
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016



Vir: Državni izpitni center 2016

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri sociologiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2016 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

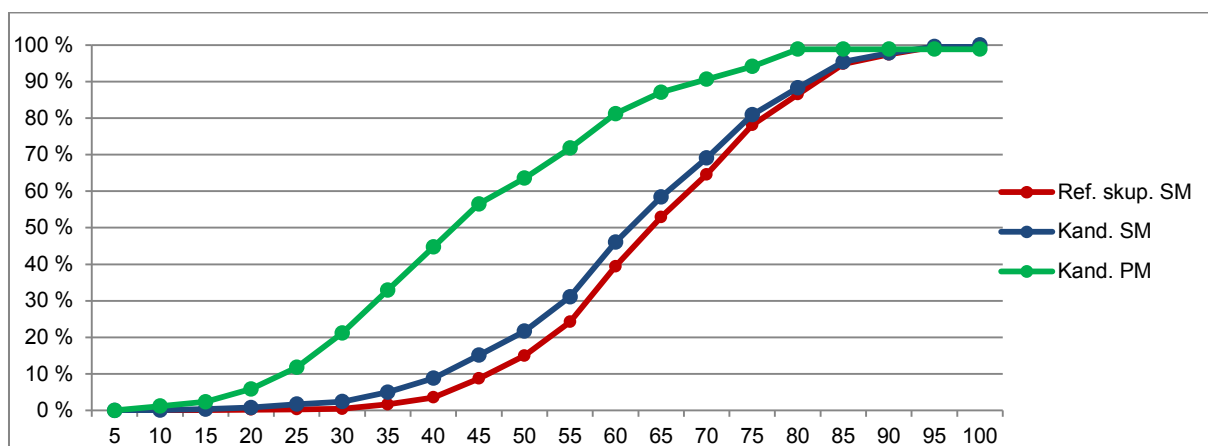
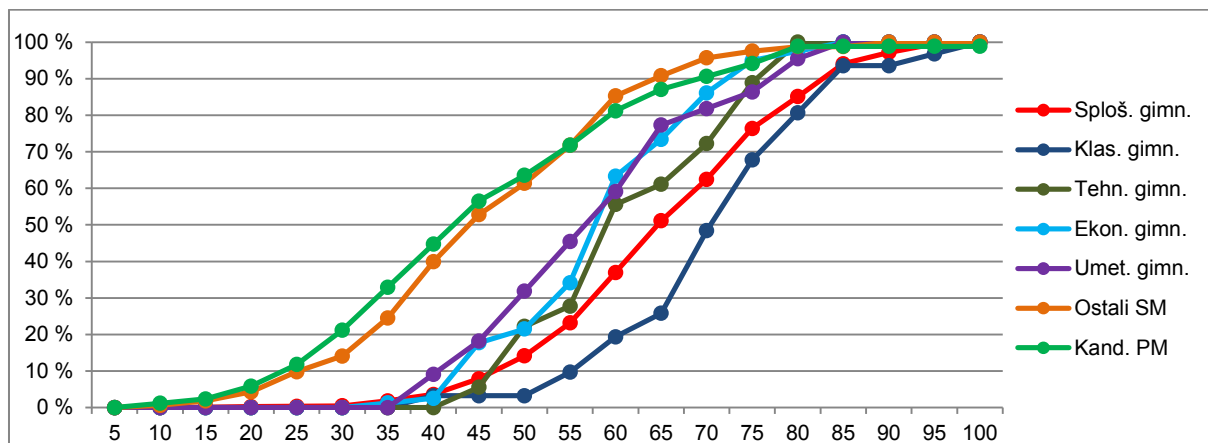
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
11-15	1	0	1	0	0	0	0	1	3	2	1
16-20	1	0	1	0	0	0	0	1	5	4	3
21-25	1	0	1	0	0	0	0	1	10	9	5
26-30	1	0	1	0	0	0	0	1	8	7	8
31-35	11	0	11	0	1	0	1	12	29	17	10
36-40	14	1	15	0	1	2	3	18	43	25	10
41-45	35	0	35	1	12	2	15	50	71	21	10
46-50	51	0	51	3	3	3	9	60	74	14	6
51-55	73	2	75	1	10	3	14	89	106	17	7
56-60	112	3	115	5	23	3	31	146	168	22	8
61-65	115	2	117	1	8	4	13	130	139	9	5
66-70	92	7	99	2	10	1	13	112	120	8	3
71-75	113	6	119	3	7	1	11	130	133	3	3
76-80	71	4	75	2	2	2	6	81	83	2	4
81-85	73	4	77	0	2	1	3	80	80	0	0
86-90	25	0	25	0	0	0	0	25	27	2	0
91-95	19	1	20	0	0	0	0	20	20	0	0
96-100	4	1	5	0	0	0	0	5	5	0	0
SKUPAJ	812	31	843	18	79	22	119	962	1.125	163	85

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %
15	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	2 %
20	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	4 %	6 %
25	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	10 %	12 %
30	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	14 %	21 %
35	2 %	0 %	2 %	0 %	1 %	0 %	1 %	2 %	5 %	25 %	33 %
40	4 %	3 %	4 %	0 %	3 %	9 %	3 %	4 %	9 %	40 %	45 %
45	8 %	3 %	8 %	6 %	18 %	18 %	16 %	9 %	15 %	53 %	56 %
50	14 %	3 %	14 %	22 %	22 %	32 %	24 %	15 %	22 %	61 %	64 %
55	23 %	10 %	23 %	28 %	34 %	45 %	35 %	24 %	31 %	72 %	72 %
60	37 %	19 %	36 %	56 %	63 %	59 %	61 %	39 %	46 %	85 %	81 %
65	51 %	26 %	50 %	61 %	73 %	77 %	72 %	53 %	58 %	91 %	87 %
70	62 %	48 %	62 %	72 %	86 %	82 %	83 %	65 %	69 %	96 %	91 %
75	76 %	68 %	76 %	89 %	95 %	86 %	92 %	78 %	81 %	98 %	94 %
80	85 %	81 %	85 %	100 %	97 %	95 %	97 %	86 %	88 %	99 %	99 %
85	94 %	94 %	94 %	100 %	100 %	100 %	100 %	95 %	95 %	99 %	99 %
90	97 %	94 %	97 %	100 %	100 %	100 %	100 %	97 %	98 %	100 %	99 %
95	100 %	97 %	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %	99 %	100 %	100 %	99 %
100	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	99 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah



Vir: Državni izpitni center 2016

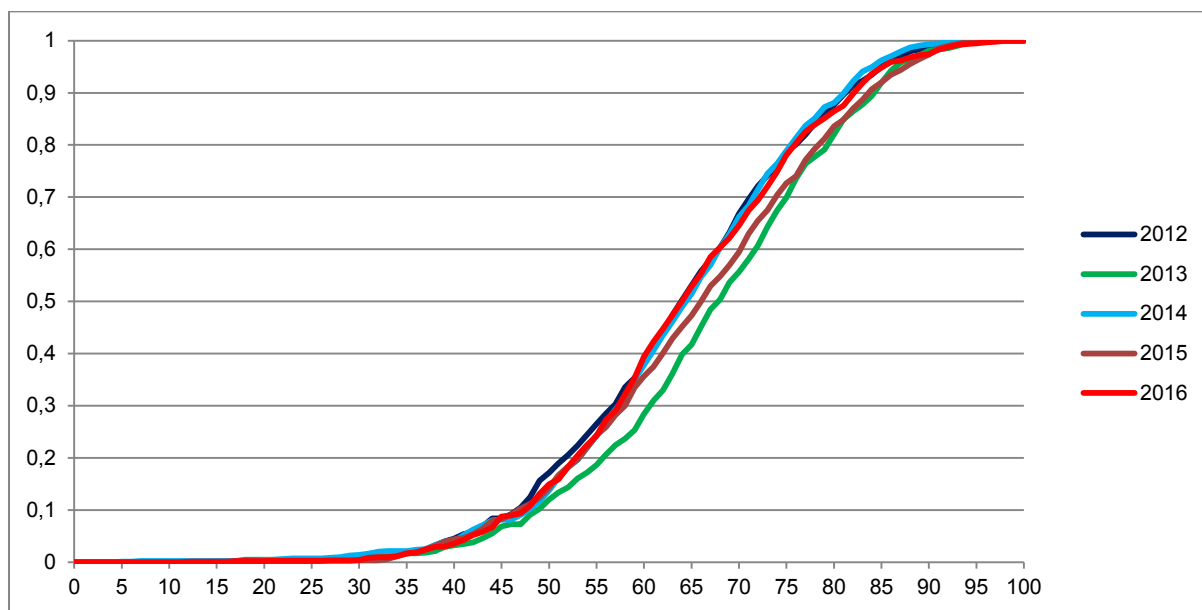
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2012 do 2016, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2012	47	58	70	82
2013	48	60	72	83
2014	47	58	70	82
2015	47	58	70	82
2016	48	58	70	82

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM



Vir: Državni izpitni center 2016

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri sociologiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2016 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

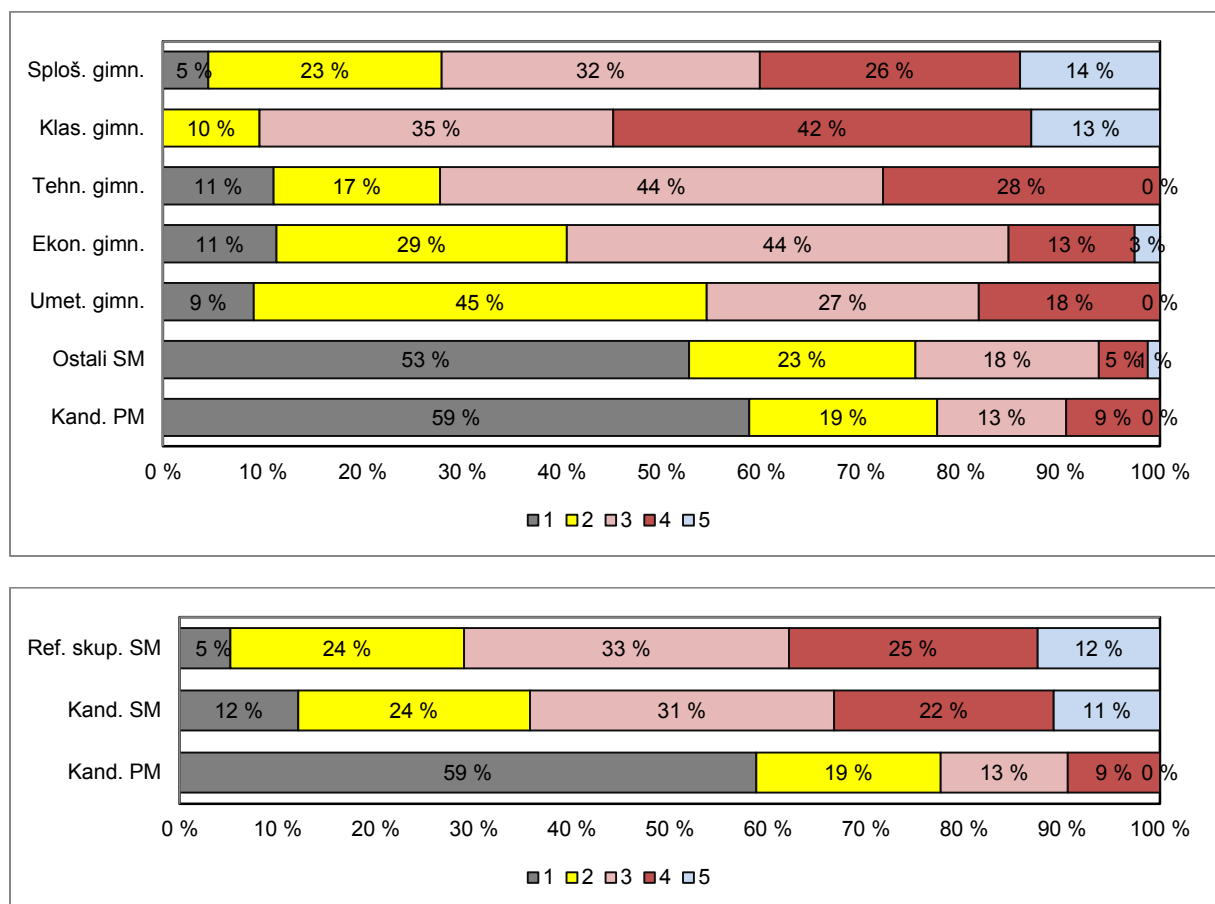
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	37	0	37	2	9	2	13	50	136	86	50
2	190	3	193	3	23	10	36	229	266	37	16
3	259	11	270	8	35	6	49	319	349	30	11
4	212	13	225	5	10	4	19	244	252	8	8
5	114	4	118	0	2	0	2	120	122	2	0
Uspešni	775	31	806	16	70	20	106	912	989	77	35
Skupaj	812	31	843	18	79	22	119	962	1.125	163	85

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	5 %	0 %	4 %	11 %	11 %	9 %	11 %	5 %	12 %	53 %	59 %
2	23 %	10 %	23 %	17 %	29 %	45 %	30 %	24 %	24 %	23 %	19 %
3	32 %	35 %	32 %	44 %	44 %	27 %	41 %	33 %	31 %	18 %	13 %
4	26 %	42 %	27 %	28 %	13 %	18 %	16 %	25 %	22 %	5 %	9 %
5	14 %	13 %	14 %	0 %	3 %	0 %	2 %	12 %	11 %	1 %	0 %
Uspešni	95 %	100 %	96 %	89 %	89 %	91 %	89 %	95 %	88 %	47 %	41 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah



Vir: Državni izpitni center 2016

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku 2016

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	812	31	843	18	79	22	119	962	1.125	163	85
Povprečni splošni uspeh pri SM*	18,42	19,87	18,48	17,00	15,76	16,11	16,03	18,20	18,08	16,02	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,65	3,58	3,65	3,50	3,47	3,41	3,46	3,63	3,56	2,78	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,59	3,65	3,59	3,50	3,51	3,45	3,50	3,58	3,52	2,90	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,22	3,58	3,23	2,89	2,66	2,55	2,67	3,16	2,96	1,79	1,73
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,18	3,55	3,19	2,89	2,58	2,45	2,61	3,12	2,92	1,75	1,73
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	65,31	70,77	65,51	61,89	58,29	57,60	58,71	64,67	61,92	45,70	43,87
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	65	71	65	60	59	56,5	59	64	62	45	43
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	13,57	11,89	13,55	10,45	10,98	12,49	11,18	13,46	15,24	15,09	17,01
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	3,64	3,71	3,64	3,56	3,57	3,41	3,54	3,63	3,56	2,77	3,80
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,19	4,03	4,18	4,12	3,72	3,56	3,81	4,15	4,10	3,32	3,84
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,74	0,76	0,74	-	0,62	-	0,63	0,73	0,73	0,58	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,70	0,75	0,70	-	0,69	-	0,67	0,69	0,68	0,39	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,62	0,69	0,62	-	0,57	-	0,53	0,61	0,61	0,43	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,66	0,72	0,66	-	0,70	-	0,69	0,66	0,67	0,45	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,66	0,72	0,66	-	0,70	-	0,69	0,66	0,67	0,45	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,64	0,82	0,65	-	0,71	-	0,71	0,65	0,66	0,42	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,51	0,51	0,51	-	0,20	-	0,45	0,51	0,53	0,34	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,34	0,43	0,35	-	0,15	-	0,25	0,34	0,39	0,26	0,29
Neuspešni s PP	4,56	0,00	4,39	11,11	11,39	9,09	10,92	5,20	12,09	52,76	58,82
Neuspešni brez PP	8,37	3,23	8,19	11,11	18,99	18,18	17,65	9,36	15,91	54,60	58,82

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

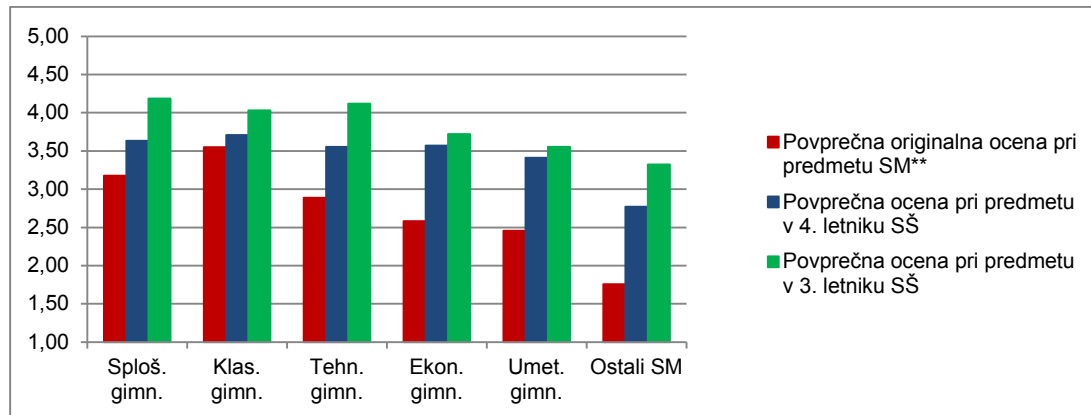
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz sociologije in povprečnih ocen iz sociologije v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

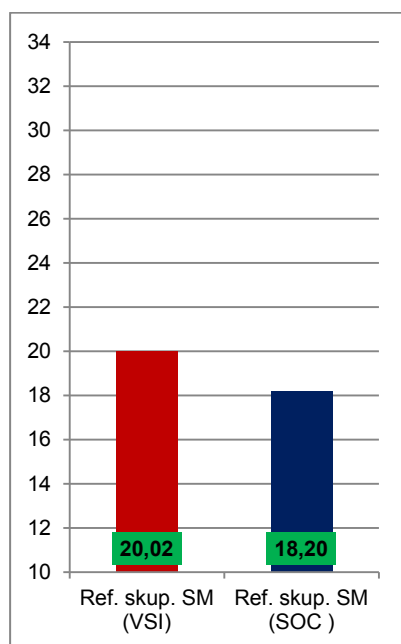
Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz sociologije



Vir: Državni izpitni center 2016

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2016 prvič v celoti opravljali splošno matura (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz sociologije (ref. skup. SM – SOC).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz sociologije



Vir: Državni izpitni center 2016

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku SM 2016.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

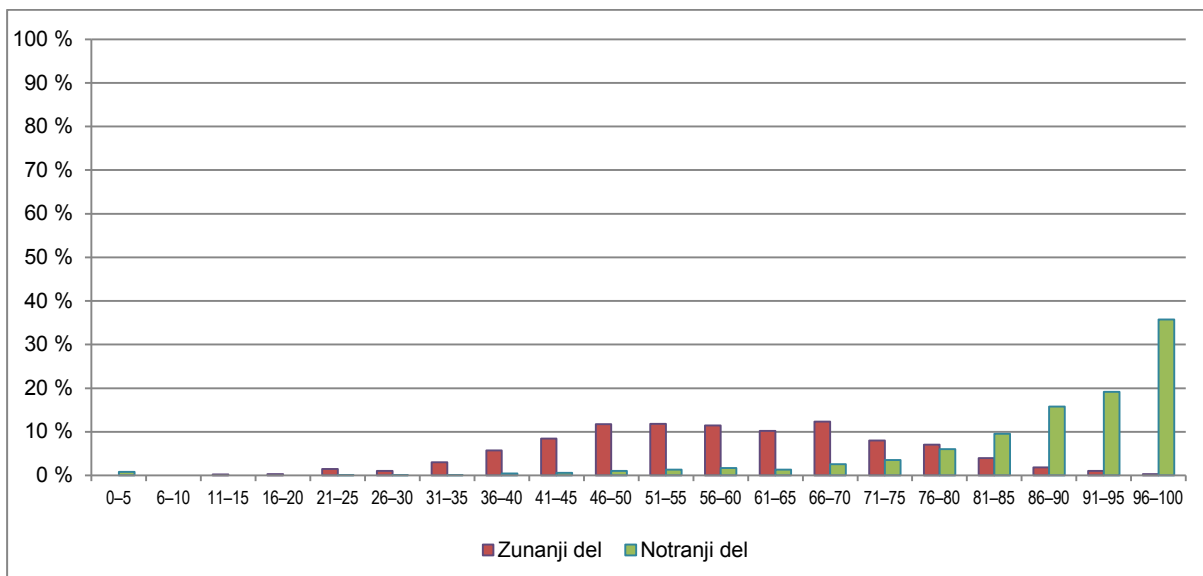
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	962	962
Povprečno število odstotnih točk	46,82	17,85
Standardni odklon odstotnih točk	12,13	3,00
Maksimalno število odstotnih točk	78,25	20,00
Povprečna težavnost	0,59	0,89

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku SM 2016.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	1 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	1 %	0 %
26–30	1 %	0 %
31–35	3 %	0 %
36–40	6 %	0 %
41–45	8 %	1 %
46–50	12 %	1 %
51–55	12 %	1 %
56–60	11 %	2 %
61–65	10 %	1 %
66–70	12 %	3 %
71–75	8 %	4 %
76–80	7 %	6 %
81–85	4 %	10 %
86–90	2 %	16 %
91–95	1 %	19 %
96–100	0 %	36 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita



Vir: Državni izpitni center 2016

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz sociologije v spomladanskem izpitnem roku SM 2016.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Seminarska naloga
Število kandidatov	962	962	962
Povprečno število odstotnih točk	21,85	24,95	17,85
Standardni odklon odstotnih točk	6,07	7,63	3,00
Maksimalno število odstotnih točk	35,00	45,00	20,00
Povprečna težavnost	0,62	0,55	0,89

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Izpitna pola 1

Izpitna pola 1 vsebuje štiri strukturirane naloge, ki lahko vključujejo različno število vprašanj. Pri 1. nalogi (*Odločanje v skupnosti*) je bilo tokrat 6 vprašanj, pri 2. (*Šolanje*) 11 vprašanj, pri 3. (*Odklonskost in kriminaliteta*) 8 vprašanj in pri 4. (*Znanost – družbeni razvoj in ekološka vprašanja*) prav tako 8 vprašanj. Kandidati izberejo in odgovarjajo na celoten sklop vprašanj pri dveh nalogah. Pri vsaki lahko dosežejo največ 20 točk, skupaj 40 točk. Izpitna pola 1 predstavlja 35 % ocene.

Povprečno število (absolutnih) točk, ki so ga kandidati, ki so maturo opravljali prvič (brez poklicnih maturantov in drugih) – bilo jih je 962, dosegli pri tem delu izpita, je 24,97 točke, kar je 21,85 odstotne točke. Če upoštevamo vse kandidate (brez poklicnih maturantov) – bilo jih je 1125, je bilo povprečno število absolutnih točk 23,59, kar je 20,64 odstotne točke.

Največ kandidatov je izbralo 3. nalogo (*Odklonskost in kriminaliteta*), sledijo 2., 1. in 4. naloga. Pri 3. nalogi so zbrali tudi največje povprečno število absolutnih točk, sledijo 2., 1. in 4. naloga. Kot je vidno iz preglednice 4.3.1, je bila izbira kandidatov zelo neuravnotežena. Število kandidatov, ki so zbrali 3. in 2. nalogo, daleč presega število tistih, ki so izbrali 1., še bolj pa 4. nalogo (teh je bilo samo 44).

Indeks težavnosti (IT) izpitne pole 1 je 0,62, če upoštevamo kandidate, ki so maturo opravljali prvič (v nadaljevanju referenčna skupina), in 0,59, če upoštevamo vse kandidate brez poklicnih maturantov.

Preglednica 4.3.1 prikazuje število kandidatov (referenčna skupina), ki so odgovarjali na posamezno nalogo (N), povprečno število doseženih točk in indeks težavnosti.

Preglednica 4.3.1: Dosežki pri izpitni poli 1 in IT

Naloga	N	Povprečno štev. (absolutnih) točk	IT
1	310	11,28	0,56
2	739	12,06	0,60
3	831	13,39	0,67
4	44	10,95	0,55

V nadaljevanju je predstavljenih še nekaj opažanj po posameznih nalogah in vprašanih izpitne pole 1.

1. naloga: Odločanje v skupnosti

IT pri vprašanih 1. naloge se gibljejo med 0,33 in 0,79. Za kandidate je bilo najtežje oziroma so najslabše odgovarjali na vprašanje 1.06 (Pojasnite dve razliki med neposredno in posredno obliko demokracije. Lahko si pomagate z virom 2.), najbolje pa so odgovarjali na vprašanje 1.01 (Kaj je družbena moč? V odgovoru izhajajte iz opredelitve družbene moči Maxa Webra ali drugih sociologov.). Slabši odgovori so bili še na vprašanje 1.03 (Opredelite legalnost in legitimnost družbene moči ter s primerom pojasnite razliko med tema pojmomoma.), IT je 0,49. Za nekoliko težje, kot je bilo pričakovano, se je izkazalo vprašanje 1.04 (Kateri tip oblasti, ki jih je glede na izvor legitimnosti opredelil Max Weber, prepoznate iz vira 1? Predstavite ta tip oblasti in navedite primer, različen od tistega iz vira 1.), kjer kandidati večkrat niso prepoznali tradicionalne oblasti.

2. naloga: Šolanje

IT pri drugi nalogi se gibljejo od 0,42 do 0,96. Kandidati so imeli največ težav pri odgovarjanju na vprašanje 2.05 (*Navedite dva dejavnika, ki sta spodbudila ekspanzijo (širjenje) šolanja.*). Skoraj vsi pa so očitno odgovorili na vprašanje 2.09 (*Za pripadnike katerega družbenega razreda je značilen jezikovni kod, ki je opisan v viru 3?*), čeprav tega jezikovnega koda niso pravilno navedli v taki meri, kar je zahtevalo predhodno vprašanje 2.08 (IT je bil 0,68). Za kandidate je bilo zelo lahko tudi vprašanje 2.04 (*V katerem obdobju je prišlo do ekspanzije (širjenja) šolanja. Obkrožite pravilno rešitev.*), pri katerem je bil IT 0,88, z dejavniki, ki so jo spodbudili, pa je bilo, kot že omenjeno, precej več težav. V nasprotju s pričakovanji so kandidati imeli nekaj težav tudi pri vprašanju 2.01 (*Opredelite šolo kot družbeni institucijo.*), kjer je bil IT 0,50, in pri vprašanju 2.02 (*V katerem stoletju je bilo na Slovenskem uvedeno obvezno šolanje? Pomagate si lahko z virom 1.*), kjer je bil IT 0,53.

3. naloga: Odklonskost in kriminaliteta

IT pri 3. nalogi so med 0,45 in 0,91. Kandidati so najslabše odgovarjali na vprašanje 3.08 (*Predstavite avtorjevo razlago strukturne napetosti.*), najbolje pa na vprašanje 3.01 (*Opredelite pojma konformnost in odklonskost.*). Kot lahko se je izkazalo tudi vprašanje 3.03 (*Katero vrsto kriminalnega ravnanja prepoznate v viru 1 in kaj je zanjo značilno?*), pri katerem je bil IT 0,84. Nekoliko slabši odgovori so bili na vprašanje 3.05 (*S pomočjo vira 2 navedite način ugotavljanja vrste, obsega in razširjenosti kriminala ter ga natančneje predstavite.*); IT je bil 0,54.

4. naloga: Znanost – družbeni razvoj in ekološka vprašanja

Kot je bilo že omenjeno, je to nalogo izbralo zelo malo kandidatov in tudi odgovori so bili najslabši. IT se gibljejo med 0,28 in 0,72. Največ nepravilnih odgovorov je bilo na vprašanje 4.04 (*Na katero od norm znanstvene dejavnosti opozarja avtor v viru 1?*), glede na IT pa je bilo najlažje vprašanje 4.03 (*Sociolog Robert Merton meni, da znanstveno dejavnost usmerjajo posebne norme. Predstavite dve izmed norm, ki po njegovem mnenju usmerjajo znanstveno dejavnost.*).

Izpitna pola 2

Izpitna pola 2 vsebuje pet esejskih nalog. Kandidati izberejo in odgovarjajo na dve. Za posamezen odgovor dobijo največ 20 točk, skupaj 40 točk. To predstavlja 45 % ocene.

Esejske naloge lahko vsebujejo dodatna navodila. Tokrat so bila vključena pri 2. in 4. nalogi.

Povprečno število (absolutnih) točk, ki so ga kandidati, ki so maturo opravljali prvič (brez poklicnih maturantov in drugih), dosegli pri tem delu izpita, je 22,17 točke, kar je 24,95 odstotne točke. Če upoštevamo vse kandidate (brez poklicnih maturantov), je bilo povprečno število absolutnih točk 21,14, kar je 23,79 odstotne točke.

Največ kandidatov je izbralo 4. nalogo (*Razpravljajte o spreminjanju družin v sodobnih družbah in predstavite dejavnike tega procesa.*), sledijo 1. naloga (*Opredelite kulturo, analizirajte načine spreminjanja kultur in jih ponazorite s konkretnimi primeri.*), 5. naloga (*Predstavite dve sociološki opredelitvi religije in analizirajte sestavine religij.*) in 2. naloga (*Analizirajte družbeno slojevitost v (post)modernih družbah.*). Daleč najmanj, samo 8, kandidatov je izbralo 3. nalogo (*Številni znanstveniki in raziskovalci na podlagi sedanjega razvoja družb predvidevajo, kaj se bo dogajalo v prihodnje. To poskuša upoštevati tudi politika. Evropska komisija je na podlagi analiz družbenih gibanj opredelila najpomembnejša vprašanja človekovega razvoja v prihodnjih desetletjih. Navedite ta vprašanja in razpravljajte o njih.*).

IT izpitne pole 2 je 0,55, če upoštevamo kandidate, ki so maturo opravljali prvič, in 0,53, če upoštevamo vse kandidate brez poklicnih maturantov.

Preglednica 4.3.2 prikazuje število kandidatov, ki so odgovarjali na posamezno nalogo (N), povprečno število doseženih (absolutnih) točk in indeks težavnosti za posamezno nalogo. Vsi podatki veljajo za referenčno skupino.

Preglednica 4.3.2: Dosežki pri izpitni poli 2 in IT

Naloga	N	Povprečno štev. (absolutnih) točk	IT
1	559	10,13	0,51
2	259	8,33	0,42
3	8	10,88	0,54
4	754	11,84	0,59
5	344	12,97	0,65

Iz preglednice 4.3.2 je razvidno, da pogostnost izbire posameznih nalog ni enakomerna. IT posameznih nalog se gibljejo med 0,42 in 0,65. Najnižje ocenjeni odgovori so bili pri 2. nalogi, najboljše pri 5. nalogi.

Seminarska naloga

Kandidati lahko dobijo pri seminarski nalogi največ 20 točk; ta predstavlja 20 % ocene. Povprečno število doseženih točk (absolutno in relativno) pri tem delu izpita (notranji del) je bilo 17,85 točke. IT je bil 0,89, korelacija med zunanjo in notranjo oceno pa 0,34. To velja za referenčno skupino, če upoštevamo vse kandidate brez poklicnih maturantov, pa dosežki tudi niso bistveno drugačni (povprečno število točk je 17,47, IT 0,87 in korelacija 0,39).

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Izpitna pola 1

1. naloga: Odločanje v skupnosti

Kot je bilo že prej omenjeno, je kandidatom povzročalo največ težav vprašanje 1.06. Zunanji ocenjevalci ugotavljajo, da kandidati ne razlikujejo med neposredno in posredno (predstavniško) demokracijo. Tako so tudi njihovi odgovori pogosto napačni ali vsaj nenatančni, nejasni in pomanjkljivi. Pri vprašanju 1.3 so dokaj korektno opredeljevali legalnost in legitimnost družbene moči, več težav pa je bilo s pojasnjevanjem razlike med njima na konkretnem primeru, kar morda kaže na slabše razumevanje teh pojmov. Pri vprašanju 1.04 zunanji ocenjevalci opažajo, da so kandidati večkrat namesto tradicionalne oblasti navedli karizmatično. IT pri vprašanju 1.02 (*Pojasnite pojma pravna država in socialna država.*) je sicer 0,66, vendar zunanji ocenjevalci ugotavljajo, da so bili odgovori skopi in pomanjkljivi. V opredeljevanje pravne in socialne države so pogosto vključevali samo po eno od njunih značilnosti. V zvezi s tem opozarjajo, da bi morda morali že v vprašanju zahtevati vključevanje dveh (ali več) značilnosti. Nekateri kandidati so imeli težave tudi z navajanjem treh značilnosti demokratičnega političnega sistema (vprašanje 1.05).

2. naloga: Šolanje

Pri vprašanju 2.01 (IT = 0,50) so bili odgovori pomanjkljivi, saj kandidati po ugotovitvah zunanjih ocenjevalcev niso celovito opredeljevali šole kot družbene institucije. Pogosto so v odgovor vključevali samo po eno značilnost. Težave so bile tudi s stoletjem, ko je bilo na Slovenskem uvedeno obvezno šolanje (vprašanje 2.02); pojavljali so se napačni odgovori: 16., 19. pa tudi 20. stoletje. Pri vprašanju 2.03 so pravilno navajali dva modernizacijska procesa, ki sta vplivala na uvedbo obveznega šolanja v modernih družbah, več težav je bilo s pojasnjevanjem teh procesov. Glede na odgovore na vprašanje 2.05 zunanji ocenjevalci ugotavljajo, da kandidati ne razlikujejo med dejavniki, ki so vplivali na uvedbo obveznega šolanja, in dejavniki, ki so spodbudili ekspanzijo (širjenje) šolanja v drugi polovici 20. stoletja. Pomanjkljivi ali napačni odgovori so bili tudi pri vprašanih 2.10 (*Pojasnite pojem prikriti/skriti kurikulum.*) in 2.11 (*Ali poznate še kakšno drugo obliko kurikuluma v šoli? Navedite jo in kratko pojasnite.*). Pri vprašanju 2.10 so bili odgovori praviloma skopi, pri 2.11 pa so bile težave s poimenovanjem uradnega kurikuluma. Zunanji ocenjevalci ugotavljajo pogoste napačne odgovore tudi pri vprašanju 2.07, kjer so kandidati morali obkrožiti avtorja trditve, da je šola ideološki aparat države (IT = 0,52).

3. naloga: Odklonskost in kriminaliteta

Zunanji ocenjevalci opažajo, da so kandidati imeli precej težav pri vprašanju 3.05, pri katerem so sicer pogosto pravilno ugotovili, da gre za uradne statistične podatke o vrstah, obsegu in razširjenosti kriminalitete, skoraj nihče pa tega načina ni celovito predstavil, tj. pojasnil, kako so ti podatki pridobljeni oziroma kdo jih posreduje in na kaj se nanašajo (prijavljena kazniva dejanja, obravnavana, kaznovanost storilcev itd.). Pogosto so že tu odgovarjali tisto, kar zahteva naslednje vprašanje, 3.06 (*Pojasnite pojem temno polje zločina in razložite enega od vzrokov za pojav, ki ga označujemo s tem pojmom.*), ali pa so vprašanje razumeli v smislu, da zahteva interpretacijo grafa (vir 2). IT kaže na

slabše odgovore na vprašanje 3.08 (predstavitev Mertonove razlage strukturne napetosti) in tudi zunanji ocenjevalci ugotavljajo, da na to vprašanje skoraj ni bilo v celoti pravilnega odgovora, precej pa jih je bilo v celoti napačnih. IT vprašanja 3.02 (*Pojasnite razliko med odklonskostjo in kriminaliteto.*) je 0,72, vendar zunanji ocenjevalci menijo, da v več primerih kandidati ne popolnoma jasno predstavijo, da je kriminaliteta del odklonskosti, da je ta torej širši pojem, ampak jo včasih definirajo samo kot kršenje neformalnih norm.

4. naloga: Znanost – družbeni razvoj in ekološka vprašanja

Kot je bilo že omenjeno, je to nalogo izbralo malo kandidatov (44), tudi povprečno število točk je bilo najnižje. Najslabše so odgovarjali na vprašanje 4.04, pri katerem so le redki prepoznali normo znanstvene dejavnosti iz vira 1. Težave so imeli tudi s pojasnjevanjem spoznavne in kulturološke funkcije znanosti pri vprašanju 4.02 (IT = 0,39). Precej napačnih odgovorov je bilo pri vprašanju 4.07 (*Kateri od navedenih sociologov je v razlagalni model modernih družb vključil pomen znanosti?*), kjer mnogi niso obkročili pravilne rešitve, tj. odgovora, ki je navajal Maxa Webra (IT = 0,35).

Izpitna pola 2

Pri Izpitni poli 2 težko govorimo o popolnoma nepravilnih odgovorih. Kandidati so le v redkih primerih odgovarjali popolnoma nekaj drugega, kot je zahtevala naloga. Govorimo lahko o dobrih, celovitih in slabših, površnih in pomanjkljivih odgovorih. Slabi so tudi odgovori, kjer kandidati ostajajo na ravni prostega spisa«, brez vključevanja sociološke terminologije, socioloških spoznanj/teorij, argumentov, in v svoje odgovore vnašajo stereotipe in predsodke itd. V nadaljevanju so predstavljene nekatere pomanjkljivosti odgovorov, ki so jih opazili zunanji opazovalci, kar pa ne pomeni, da je bilo to značilno za vse ali večino odgovorov.

1. esejska naloga: *Opreделите kulturo, analizirajte načine spreminjanja kultur in jih ponazorite s konkretnimi primeri.*

Zunanji ocenjevalci ugotavljajo, da so kandidati kulturo opredeljevali skopo, nenatančno, pomanjkljivo, nekateri so samo omenili, da gre za način življenja. Redkeje so celovito opredelili njene sestavine. Tudi pri analizi spreminjanja kultur so se mnogi zadržali samo pri srečanjih različnih kultur in globalizaciji ter opisovali procese, ki se odvijajo pri tem, pa še to včasih napačno. Pri mnogih je torej večji del odgovora vseboval opise posledic medkulturnih stikov. Le redki so omenjali, še manj analizirali in ponazorili s konkretnimi primeri, izume in odkritja kot načine spreminjanja kultur. Zunanji ocenjevalci so pri nekaterih odgovorih imeli vtis, da so kandidati vanje vključili vse, kar vedo o kulturi. Pisali so o etnocentrizmu, kulturnem relativizmu, etnocidu, genocidu, asimilaciji, akulturaciji, subkulturah itd.

2. esejska naloga: *Analizirajte družbeno slojevitost v (post)modernih družbah. (V odgovor vključite vzroke za spremembe družbene slojevitosti po 2. svetovni vojni, predstavite heterogenost in značilnosti posameznih družbenih razredov v (post)modernih družbah ter razlike med njimi.)*

Kandidati so pri tej nalogi dosegli najnižje povprečno število točk (8,33), tudi izbralo jo je manjše število kandidatov (259). Zunanji ocenjevalci ugotavljajo, da so kandidati pisali o slojevitosti zelo splošno. Opisovali so različne oblike slojevitosti v zgodovini in njihove značilnosti (zaprtost/odprtost), niso pa odgovorili na zastavljeno vprašanje. Le redki so jasno in nedvoumno ugotavljali vsaj nekatere vzroke za spremembe družbene slojevitosti po 2. svetovni vojni. Namesto tega so pisali o začetkih industrializacije in nastajanju delavskega razreda. Nekateri so opisovali vzroke in posledice družbene gibljivosti. Če so predstavljali razrede v (post)modernih družbah, je bila predstavitev nenatančna in pomanjkljiva, pozabljali so tudi na vrhnji sloj (npr. lastnike kapitala).

3. esejska naloga: *Številni znanstveniki in raziskovalci na podlagi sedanjega razvoja družb predvidevajo, kaj se bo dogajalo v prihodnje. To poskuša upoštevati tudi politika. Evropska komisija je*

na podlagi analiz družbenih gibanj opredelila najpomembnejša vprašanja človekovega razvoja v prihodnjih desetletjih. Navedite ta vprašanja in razpravljajte o njih.

To nalogo je izbralo samo 8 kandidatov, zato večina zunanjih ocenjevalcev ni ocenjevala nobenega primera ali kvečjemu enega ali dva. Tako tudi kakšnih opažanj ne morejo imeti. Tisti, ki so kakšen primer ocenjevali, ugotavljajo, da je bil odgovor ali slab ali dober (kandidat je v odgovoru izhajal iz vsebine teme *Izzivi sodobnega sveta.*). Nekateri ocenjevalci pripominjajo, da je ta naloga neprimerna in po nepotrebnem zapletena.

4. esejska naloga: *Razpravljajte o spreminjanju družin v sodobnih družbah in predstavite dejavnike tega procesa. (V odgovor vključite tudi opredelitev dezorganizacije družine ter razpravljajte o vzrokih in posledicah tega pojava.)*

To nalogo je izbralo največ kandidatov. Pomanjkljivosti, ki jih ugotavljajo zunanji ocenjevalci v kandidatovih odgovorih, so predvsem te: pomanjkljiva predstavitev strukturne in funkcijske dezorganizacije družine, nerazlikovanje med njima, nekateri tega pojava (dezorganizacije) v odgovor sploh niso vključili, nerazlikovanje med reorganizirano družino in dezorganizacijo družine oziroma zamenjevanje teh pojmov, pomanjkljiva predstavitev vzrokov spreminjanja družin itd. Nekateri kandidati so imeli težave tudi z definicijo družine, drugi so pisali o družini na splošno, družinskem življenju v preteklosti, tipih družin in različnih tipologijah itd. Nekateri odgovori so bili na ravni prostega spisa o družini.

5. esejska naloga: *Predstavite dve sociološki opredelitvi religije in analizirajte sestavine religij.*

Glede na povprečno število točk in IT so se kandidati najbolje odrezali pri tej nalogi. Tako nekateri zunanji ocenjevalci ugotavljajo, da so bili mnogi esejski odgovori razmeroma dobri, nekateri celo odlični. Drugi opažajo, da ni bilo večjih težav z navajanjem in analizo sestavin religij, več pa pri predstavitvi dveh socioloških opredelitev religije. Nekaj zunanjih ocenjevalcev pripominja, da so nekateri kandidati vključili v odgovor vse, kar vedo o religiji.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Vprašalnik je oddalo 25 zunanjih ocenjevalcev. Sestavo (strokovno in vsebinsko ustreznost, tehnično izvedbo) Izpitne pole 1 so ocenili s povprečno oceno 4,3 (na lestvici od 1 do 5), Izpitno polo 2 so ocenili s povprečno oceno 4,2. Njihova ocena *Navodil za ocenjevanje* izpitne pole 1 je bila 4,5, izpitne pole 2 pa 4,46. Večina zunanjih ocenjevalcev nima kritičnih pripomb na sestavo nalog, večina jih meni, da so te sestavljene ustrezno, prav tako ne na *Navodila za ocenjevanje* (čeprav je eden od ocenjevalcev ocenil navodila za ocenjevanje izpitne pole 1 z 1). Šest zunanjih ocenjevalcev je imelo pripombe na 3. esejsko nalogo, kar je bilo že omenjeno. Ocenjujejo, da je naloga ali prezapletena ali nerazumljiva ali po nepotrebnem težje razumljiva. Pripombe so najbrž upravičene, kar morda kaže tudi to, da je kandidati skoraj niso izbirali. Eden od ocenjevalcev meni, da so vprašanja pri 4. strukturirani nalogi pretežka. Dva ocenjevalca očitata ali težavnost ali nenatančnost vprašanjema 3.05 in 3.06 v izpitni poli 1. Po mnenju enega ocenjevalca je pretežko tudi vprašanje 1.06 (pojasnjevanje razlik med neposredno in posredno demokracijo).

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Obe izpitni poli ocenita dva zunanja ocenjevalca. DPK SM za sociologijo na razdelitvi izpitnega gradiva razloži *Navodila za ocenjevanje* in jih – če se to izkaže za potrebno – dopolni. Ocenjevalci ocenjujejo doma; po približno enem tednu je menjava izpitnih pol. Vsak ocenjevalec dobi v ocenjevanje približno enako število izpitnih pol; vsak ocenjuje tako izpitno polo 1 kot izpitno polo 2.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Vloženih je bilo 82 zahtev za vpogled (lani 76), po vpogledu pa 44 ugovorov na oceno (lani 33) in 1 ugovor na izračun ocene. V 21 primerih se je po ugovoru spremenilo število točk navzgor ali navzdol (za povprečno 1,57 odstotne točke), v 9 primerih se je s tem spremenila tudi ocena (lani v 6 primerih).

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Na splošni maturi 2016 je bil maturitetni izpit iz sociologije vsebinsko in po težavnosti usklajen z veljavnim učnim načrtom in s PIK SM za sociologijo. Maturitetni izpit iz sociologije je v spomladanskem izpitnem roku opravljalo 1.210 kandidatov (1.101 v letu 2015). Na splošni maturi jih je opravljalo izpit iz sociologije 1.125 (lani 990), na poklicni maturi pa kot peti predmet 85 (lani 111). V tem številu je upoštevanih 962 kandidatov, ki so kot dijaki splošnih in strokovnih gimnazij prvič opravljali splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, brez 21-letnikov in brez poklicnih maturantov) in so obravnavani kot referenčna skupina za izračun uspešnosti opravljanja izpitov. Ugotoviti je mogoče, da se je število kandidatov pri predmetu sociologija na splošni maturi v primerjavi z letom 2015 ponovno povečalo (leta 2016 indeks 1,09 glede na leto 2015).

Med posameznimi kategorijami kandidatov so bile – sorodno kakor v preteklosti – precejšnje razlike v dosežkih, najboljši so bili dijaki klasične gimnazije (zastopani z majhnim številom, bilo jih je 31) oziroma splošnih gimnazij. Letošnji povprečni dosežek kandidatov iz referenčne skupine je bil 64,67 odstotne točke (lani 65,89): 21,85 za izpitno polo 1, za izpitno polo 2 pa 24,95 in 17,85 za interni del/seminarsko nalogo. Povprečna ocena kandidatov, ki so splošno maturo v letu 2016 opravili, je bila pri predmetu sociologija za referenčno skupino 3,20.

Pri notranjem delu izpita – seminarska naloga – je uspešnost vsa leta visoka. Povprečno število doseženih odstotnih točk je bilo tako letos v spomladanskem izpitnem roku 17,85 od 20 možnih točk (lani 17,84). Indeks težavnosti za referenčno skupino, ki je splošno maturo opravljala prvič, je za interni del/seminarsko nalogo 0,89 (0,89), pri izpitni poli 1 za eksterni del 0,62 (0,67), pri izpitni poli 2 pa 0,55 (0,55). Korelacija med notranjim in zunanjim delom izpita je 0,34. Rezultati so sorodni izmerjenim v letu 2015, kakor je razvidno iz podatkov, zapisanih v oklepajih. Ob upoštevanju različnosti ciljev, vsebin in načinov dela je mogoče oceniti, da interne ocene prispevajo opazni del k relativno dobri povprečni oceni predmeta. V tej značilnosti sociologija na splošni maturi ni izjema, podobno velja tudi za druge predmete.

Po pregledu doseženih rezultatov splošne mature 2016 se je DPK SM za sociologijo odločila, da spremeni mejo za pozitivno oceno s 47 na 48 odstotnih točk, preostale meje med ocenami so ostale enake mejam, določenim v letu 2015 (58 odstotnih točk za oceno 3, 70 za oceno 4 in 82 za oceno 5). Za večje spreminjanje ni bilo razlogov, doseženi rezultati so bili primerljivi z lanskimi.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpitne pole so bile po presoji DPK SM za sociologijo ustrezno sestavljene, kakor so potrdila tudi mnenja zunanjih ocenjevalcev iz anketnih vprašalnikov. V izpitnem gradivu so bila zastopana vprašanja vseh taksonomskih stopenj, in to v deležih, kakor jih določa predmetni izpitni katalog za splošno maturo.

Zunanji ocenjevalci so ocenili strokovno in vsebinsko ustreznost in tehnično izvedbo izpitnih pol in navodil za ocenjevanje kot dobri in primerni. Naloge in vprašanja v izpitni poli 1 so tako ocenili z oceno 4,3 (lestvica 1–5) in naloge v izpitni poli 2 z oceno 4,2.

Bistvenih razlik med izpitnimi polami splošne mature 2015 in izpitnimi polami splošne mature 2016 pri predmetu sociologija v DPK SM za sociologijo nismo zaznali.

6.3 Druge ugotovitve

V izpitnih gradivih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2016 ni bilo ugotovljenih napak. Komisija sodi, da je k temu poleg skrbne priprave gradiva prispevala tudi uveljavljena praksa zunanjega pregledovanja. Preglede opravijo učitelji, ki jih izbere Ric: oblikujejo svojo oceno gradiva, komisija njihovo mnenje po tehtni presoji upošteva in po potrebi korigira ali dopolni pripravljeno gradivo.

Kandidati so v spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2016 vložili 82 zahtev za vpogled v izpitno dokumentacijo (76 v letu 2105). 44 kandidatov in kandidatk je vložilo ugovor na oceno (33 v letu 2015). Ocena se je po ugovoru zvišala 9 kandidatom (6 leta 2015).